Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna en ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Swipe to change

l-Ingliż

Dritt tal-UE

L-Unjoni Ewropea (UE) għandha sistema legali u liġi tagħha stess — ir-regoli u l-prinċipji ewlenin huma stabbiliti fit-Trattati fundaturi. L-UE tista' tadotta atti legali u leġiżlattivi, li l-Istati Membri għandhom jirrispettaw u japplikaw.

Id-dritt tal-UE huwa legalment vinkolanti u disponibbli pubblikament fil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE. Permezz tas-sit web EUR-Lex għandek aċċess għat-test sħiħ tad-dokumenti legali tal-UE f'dawk il-lingwi kollha u tista' tfittex għal ċerta liġi jew biċċa leġiżlazzjoni.

Sorsi tal-liġi tal-UE

Iż-żewġ sorsi ewlenin tal-liġi tal-UE huma: **Il-liġi primarja** u **l-liġi sekondarja.**

Il-liġi primarja hija magħmula minn trattati li jistabbilixxu l-qafas legali tal-Unjoni Ewropea. Il-liġi sekondarja hija magħmula minn strumenti legali bbażati fuq dawn it-trattati, bħal regolamenti, direttivi, deċiżjonijiet u ftehimiet. Barra minn hekk, hemm prinċipji ġenerali tal-liġi tal-UE, il-każistika żviluppata mill-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea u l-liġi internazzjonali.

Karatteristika li tiddistingwi l-liġi tal-UE hija li tista' tkun direttament infurzabbli quddiem il-qrati tal-Istati Membri tal-UE ("effett dirett") u li l-liġijiet tal-Istati Membri tal-UE jistgħu jsiru inapplikabbli meta dan ikun f'kunflitt mal-liġi tal-UE ("supremazija" ta' dan tal-aħħar).

Il-liġi primarja tal-UE (it-Trattati)

Il-liġi primarja tista' titqies bħala s-sors suprem tal-liġi fl-Unjoni Ewropea. Huwa fil-quċċata tal-ordni legali Ewropea u jikkonsisti prinċipalment fit-trattati li ġejjin:

it-Trattati "fundaturi": it-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika

il-protokolli u l-annessi mat-trattati, it-trattati dwar l-adeżjoni tal-Istati Membri mal-Unjoni Ewropea, u trattati oħra.

Flimkien, dawn it-trattati jistabbilixxu d-diviżjoni tas-setgħat bejn l-Unjoni u l-Istati Membri, jiddefinixxu l-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet, is-setgħat tal-istituzzjonijiet tal-UE u l-kamp ta' applikazzjoni tal-attivitajiet tagħhom f'kull qasam ta' politika.

L-aħħar reviżjoni tal-liġi primarja tal-UE twettqet mit-Trattat ta' Lisbona, li daħal fis-seħħ f'Diċembru 2009 (it-trattati msemmija hawn fuq jinkludu l-emendi mit-Trattat ta' Lisbona).

Liġi sekondarja tal-UE (leġiżlazzjoni, ftehimiet, eċċ.)

Il-liġi sekondarja tinkludi l-hekk imsejħa atti u ftehimiet unilaterali.

L-atti unilaterali huma prinċipalment dawk elenkati fl-Artikolu 288 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE: regolamenti, direttivi, deċiżjonijiet, opinjonijiet u rakkomandazzjonijiet. Barra minn hekk, hemm atti speċifiċi bbażati fuq trattati preċedenti: pereżempju, fil-qasam kriminali, ikomplu japplikaw "deċiżjonijiet qafas" (dawn ġew adottati qabel id-dħul fis-seħħ tat-Trattat ta' Lisbona, meta l-kooperazzjoni ġudizzjarja u tal-pulizija fi kwistjonijiet kriminali kellha status speċifiku — tista' ssib aktar informazzjoni dwar dan fil-link li ġej: Sommarji — kwistjonijiet kriminali sa Novembru 2009). L-atti legalment vinkolanti adottati permezz ta' proċedura leġiżlattiva (bħal regolamenti, direttivi u deċiżjonijiet qafas) jissejħu atti leġiżlattivi jew "leġiżlazzjoni".

Il-ftehimiet jinkludu: ftehimiet jew konvenzjonijiet internazzjonali, iffirmati mill-Komunità jew l-Unjoni Ewropea u pajjiż jew organizzazzjoni barra l-UE, ftehimiet bejn l-Istati Membri u ftehimiet interistituzzjonali konklużi minn istituzzjonijiet differenti tal-UE.

Il-leġiżlazzjoni fil-qosor u aktar informazzjoni

Is-sit web EUR-Lex, minbarra li jipprovdi t-testi sħaħ tad-dokumenti kollha tal-liġi tal-UE, fih "Sommarji tal-leġiżlazzjoni tal-UE " li jippreżenta l-aspetti ewlenin tal-leġiżlazzjoni tal-UE b'mod konċiż u li jinqara faċilment. Hemm madwar 2000 sommarju tal-leġiżlazzjoni tal-UE, li jitqassmu taħt oqsma tematiċi li jikkorrispondu għall-attivitajiet tal-UE. It-temi jvarjaw mill-agrikoltura sat-trasport, li tippreżenta kopertura komprensiva u aġġornata tal-leġiżlazzjoni tal-UE. Dak li mhux kopert, madankollu, huma deċiżjonijiet legali li għandhom biss interess temporanju, bħad-deċiżjonijiet dwar l-għotjiet.

Barra minn hekk, il-bażi tad-*data* EUR-Lex issegwi l-proposti leġiżlattivi kollha matul il-proċess tat-teħid ta' deċiżjonijiet tal-istituzzjonijiet tal-UE, u Europe Direct tikkumplimentaw dan ta' hawn fuq billi joffru taqsiriet faċli għall-utent tal-leġiżlazzjoni tal-UE li kultant tkun pjuttost twila u teknika (din twieġeb ukoll għall-mistoqsijiet taċ-ċittadini dwar l-UE).

L-aħħar aġġornament: 17/11/2021

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.